

3736841 NSNS/D : สาขาวิชา : พยาบาลศาสตร์ : พย.ค. (พยาบาลศาสตร์)

คำสำคัญ : ความหมายความดันโลหิตสูง / การจัดการดูแลตนเองเมื่อเป็นความดันโลหิตสูง/ผู้ที่เป็ความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ

อรรถา พันธ์ภักดี : กระบวนการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ (SELF-CARE PROCESS OF THE PATIENTS WITH ESSENTIAL HYPERTENSION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมจิต หนูเจริญกุล, Ph.D, วรรณภา ศรีบุญรัตน์, Ph.D., จริยาวัตร กมพักษ์, ศ.ค., สุภชัย ถนอมทรัพย์, พ.บ., Dip.Amer Board Cardiovascular Disease. 218 หน้า ISBN 974-662-638-8

การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธี Grounded theory ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการให้ความหมายความดันโลหิตสูง และกระบวนการดูแลตนเองเมื่อรับรู้ว่าเป็นความดันโลหิตสูง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ จำนวน 29 คน เลือกแบบเจาะจงจากแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรามาริบัติ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต และการบันทึกเทปขณะสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยให้ความหมายความดันโลหิตสูงตามการรับรู้ของตนเองเป็น 4 ลักษณะคือ 1)ความดันโลหิตสูงเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายเกี่ยวกับ “เลือด” และ “ประสาท” 2)ความดันโลหิตสูงกับการเป็นอัมพาต 3)ความดันโลหิตสูงจากโรคที่รักษาหายสู่โรคที่รักษาไม่หาย และ 4)ความดันโลหิตสูงมีสาเหตุ การให้ความหมายต่อความดันโลหิตสูงดังกล่าวมีผลต่อการดูแลตนเอง จากข้อมูลพบว่า การจัดการดูแลตนเองเมื่อเป็นความดันโลหิตสูง เป็นกระบวนการดูแลตนเองที่เกิดขึ้นในผู้ป่วยที่รับรู้ว่าเป็นความดันโลหิตสูง โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือในระยะแรกเมื่อได้รับรู้ว่าเป็นความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยจัดการดูแลตนเองในรูปแบบปฏิบัติตามแผนการรักษา ระยะที่ 2 เมื่อรับรู้ว่าเป็นความดันโลหิตสูงรักษาหายได้ ผู้ป่วยจัดการดูแลตนเองในรูปแบบการใช้วิธีบำบัดทางเลือก ระยะที่ 3 เมื่อรับรู้ว่าเป็นชีวิตเสี่ยงต่ออันตราย ผู้ป่วยจัดการดูแลตนเองในรูปแบบปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด และระยะที่ 4 เมื่อรับรู้ว่ามีโรคประจำตัว ผู้ป่วยจัดการดูแลตนเองในรูปแบบการปฏิบัติตนอย่างยืดหยุ่น การจัดการดูแลตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการดูแลตนเองจากระดับพื้นฐานสู่ระดับที่สูงขึ้นตามการเรียนรู้จากประสบการณ์ความเจ็บป่วย และการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเอง

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้แนะให้พยาบาลควรมีความเข้าใจถึงการให้ความหมาย ความดันโลหิตสูงตามการรับรู้ของผู้ป่วยและการจัดการดูแลตนเองในแต่ละระยะของการเจ็บป่วย เพื่อจะได้ให้การพยาบาลที่สนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ป่วยสามารถเปลี่ยนแปลงระดับการจัดการดูแลตนเองเข้าสู่ระดับสูงได้เร็วขึ้น